

Asia: VN/14010/2024

Valtioneuvoston asetus sähköisen liikenteen, biokaasun ja uusiutuvan vedyn liikennekäytön infrastruktuurituesta vuosina 2022-2025 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Pyydämme lausunnoissa näkemystä erityisesti siihen, miten käytettävissä oleva tukimäärä tulisi jakaa eri hankkeita (kattavan verkon latauskentät, ydinverkon latauskentät sekä vetytankkausasemat) varten, jotta parhaiten saavutettaisiin AFIR-asetuksen tavoitteet ja toisaalta saataisiin vaihtoehtoiset käyttövoimat lisääntymään raskaassa liikenteessä. Vuodelle 2024 on käytettävissä yhteensä 10 miljoonaa euroa.

Suomen Tieyhdistys ry kiittää mahdollisuudesta lausua sähköisen liikenteen, biokaasun ja vedyn liikennekäytön infrastruktuuritukeen liittyen.

Infrastruktuuritukiohjelman tavoitteena on laajentaa ajoneuvojen vaihtoehtoisten ja vähäpäästöisempien käyttövoimien lataus- ja tankkausinfrastruktuuria. Kattava lataus- ja tankkausverkosto on edellytys sähkö- ja vetykäyttöisten ajoneuvojen yleistymiselle. Tavoitteena on, että tuki kohdistuisi hankkeisiin, jotka parhaiten tukevat markkinoiden muodostumista ja käyttövoimamuutosinvestointeja. Kustakin hanketyypistä tuettaisiin vain kustannustehokkaimmat hankkeet, jotka sijaitsisivat tiettyjen maksimiamatkojen välein. Tuki edistäisi käyttövoimamuutosinvestointeja ja raskaan liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien (muut kuin perinteiset polttoaineet bensiini ja diesel) markkinoiden muodostumista. Lisäksi esitetään, että nesteytetyn ja paineistetun biokaasun tankkauspisteet poistetaan asetuksen tukikohteista samoin kuin paikallisen joukkoliikenteen latauspistehankkeet. Lausuntopyyntöissä kysytään erityisesti näkemystä siitä, miten käytettävissä oleva tukimäärä tulisi jakaa eri hankkeille, jotta parhaiten saavutettaisiin AFIR-asetuksen tavoitteet ja toisaalta saataisiin vaihtoehtoiset käyttövoimat lisääntymään raskaassa liikenteessä.

Raskaan liikenteen sähköistyminen etenee voimakkaasti ja edellyttää nopeita toimia latausinfrastruktuurin lisäämiseksi. Infrastruktuuri tulee saattaa kuntoon TEN-T verkkojen varsilla, mutta myös sen ulkopuolella, sillä kotimaiset raaka-aineet lähtevät liikkeelle yksityisteiltä ja yhdysteiltä. Suomen kannattaa pyrkiä hyödyntämään tuet täysimääräisinä myös vetyjakeluinvestointeihin etenkin Länsi-Suomeen ja Etelä-Suomeen suunniteltavien vetylaaksojen yhteyteen.

Tieyhdistys katsoo, että satama-alueiden investoinnit tukevat liikennejärjestelmän toimijoiden tarvitsemaa energiatarvetta, mikäli jakelualueet ovat vapaasti raskaan maantieliikenteen käytettävissä. Näin ollen satamien jakeluinfran investointeja ei kannattaisi rajata säännösten ulkopuolelle.

Tieyhdistys esittää huolensa siitä, että nesteytetyn ja paineistetun biokaasun jakeluinfran edistäminen ei ole tukikelpoista. Tieyhdistyksen mielestä biokaasun tankkauspisteiden lisääminen kotimaassa auttaisi raskaan liikenteen päästöjen vähentämisessä ja lisäisi kuljetusten energiaomavaraisuutta.

Suomen tieyhdistys ry toivoo, että toimia jakelu- ja latausinfrastruktuurin rakentamiseksi toteutetaan rivakasti, jotta yritykset voivat investoida turvallisesti vähäpäästöisempään kuljetuskalustoon.

Thompson Liisa-Maija
Suomen Tieyhdistys ry